

KÜBA LOJİSTİK BİLGİ NOTU

1. Ülkenin dış ticaretinde kullandığı taşıma modları (Dolar bazında ve yüzdesel dağılımı)¹

	2022(yüz bin ton)	Dağılım (%)	2023 (yüz bin ton)	Dağılım (%)
Kargo Taşımacılığı	50.197,80		44.061,40	
Demiryolu	6.813,70	13,6	4.591,20	10,4
Karayolu	41.039,00	81,7	36.391,20	82,6
Denizyolu	2.342,10	4,6	3.076,30	6,9
Hava Yolu	3,0	0,1	2,70	0,1

*Tabloda gösterilen sayılar, yuvarlandığında toplama göre önemsiz farklılıklara neden olabilecek bazı fazlalıklar içermektedir.

2. Lojistik altyapısı

a. Karayolu, denizyolu, demiryolu, havayolu altyapısına ilişkin bilgiler, önemli veriler

- Küba'da temel ulaşım güzergahları iyi durumda olmasına karşın gelişmiş ülkelerin seviyesine ulaşmaktan uzaktır.

Karayolları ve otoyol ağının toplam uzunluğu 60.000 km'dir. Ülkenin 11,21 milyonluk nüfusunun her biri için bu 0,01 metreye karşılık gelirken, bu da Küba'yı küresel sıralamada 75. sıraya yerleştirmektedir. Ancak ülkenin büyüklüğü ve km² başına 102 kişi civarındaki nüfus yoğunluğu da dikkate alınmalıdır.

En önemli yol, adayı doğudan batıya geçmesi planlanan ancak uzun yıllardır tamamlanamayan merkez otoyoldur. Yol koşulları, tabela ve yol yüzeyi bakımı açısından yetersiz olup, bu koşullar, hayvanların çektiği araçların dolaşımı ve ışıklı tabelaların olmayışı ile birlikte gece trafiğini tehlikeli hale getirmektedir.

¹ [Transporte enero-marzo 2023.xls \(gob.cu\)](#)

Bununla birlikte bakım, onarım ve yenilemeye ayrılan kaynakların yetersizliği nedeniyle karayolu taşımacılığı bundan olumsuz etkilenmektedir.

2007 yılından bu yana ağırlıklı olarak şehir içi ve şehirlerarası güzergahlar için yeni otobüsler (Çin menşeli) satın alınmış ve bazı yolların onarımına yatırım yapılmış, bu da 2018 yılına kadar taşınan yolcu sayısında az çok sabit bir artışa neden olmuş, ancak Pandemi nedeniyle 2019, 2020 ve 2021'de taşınan yolcu sayısında düşüşler gerçekleşmiştir.

- Küba, demiryolu ağının uzunluğu açısından dünyada 28'inci sırada yer almaktadır. Toplamda demiryolu ağı ise 8.367 kilometre uzunluğundadır.

Çin ve Rus ekipmanlarıyla demiryolu ağlarında iyileştirme programı başlatılmış ve bu program ilk sonuçlarını 2019'da vermiştir. Diğer hatların yanı sıra, yıllar önce ortadan kaybolan Havana-Santiago güzergahı yeniden başlatılmış ve bu güzergahta 80 yeni vagon faaliyete geçirilerek güzergah üzerindeki tren istasyonları rehabilite edilmiştir.

- Küba'da şu anda 8'i birinci kategori, 13'ü ikinci kategori ve 8'i Yerel, İl veya Belediyeler ile ilişkili olmak üzere toplam 29 liman bulunmaktadır.²

Birinci Kategori Limanlar; ulusal ekonomik önemi büyük olan uluslararası deniz ticareti ve trafik faaliyetlerinin yürütüldüğü, ulusal ekonomi için hayati öneme sahip endüstrilere veya kuruluşlara hizmet veren, faaliyetleri devletin genel ekonomik faaliyetinin temel ihtiyaçlarına cevap veren ve özel teknik ve coğrafi koşulları ve sundukları hizmetler nedeniyle deniz liman trafiğinin yanı sıra gemilerin barınması ve güvenliği için de temel unsurları oluşturan limanlardır.

Deniz taşımacılığı, Küba limanlarına varan herhangi bir geminin 6 ay boyunca ABD limanlarına giriş yapamayacağını öngören ABD Torricelli Yasası'ndan olumsuz yönde etkilenmektedir.

Konteynerlerdeki malların sevkiyatı Havana'ya 45 km uzaklıktaki Mariel limanında yoğunlaşmıştır. Bu liman, Panama Kanalı'ndan geçen büyük

---

² [Administración Marítima de Cuba \(gob.cu\)](http://Administración Marítima de Cuba (gob.cu))

konteyner gemilerinin Karayipler ve gelecekte Amerika Birleşik Devletleri'nin Atlantik limanları için bir dağıtım merkezi haline gelmeyi amaçlamaktadır. Yine, bu alan çevresinde 400 km²'yi aşkın bir alanda, şirketlerin kurulumuna yönelik, geniş bir karayolu ve demiryolu altyapısı olanağı sağlayan bir "Özel Kalkınma Bölgesi" olarak geliştirilmiştir.

Küba'ya denizyolu ulaşımında Meksika ve Avrupa'ya birkaç düzenli doğrudan hat mevcut olmakla birlikte İspanya'ya da normalde iki haftada bir veya aylık olarak seferler düzenlenmektedir. Bununla birlikte yetersiz trafik, Torricelli Kanunu'nun getirdiği kısıtlamalar ve ABD ambargosu nedeniyle petrol tankerlerine uygulanan kısıtlamalar nedeniyle taşımacılık maliyetler bir hayli yüksektir.

- Küba'da birçok uluslararası havaalanı bulunmaktadır. Bunlardan en önemlisi, kargo ve yolcu taşımacılığının çoğunun yoğunlaştığı Havana'nın "José Martí" havaalanıdır. Uluslararası varışların %70'inden fazlası Havana ve Varadero'ya gerçekleşmektedir. Ulusal havayolu "Cubana de Aviación" çok az yurt içi ve yurt dışı uçuş gerçekleştirmektedir. Uluslararası uçuşlar neredeyse tamamen yabancı şirketlerin kontrolü altındadır. Aralarında İspanyol şirketleri Air Europa, Iberia ve World 2 Fly da bulunmaktadır. Hava kargo sektöründe, Iberia, Karayipler bölgesi için bir kargo terminali işleten bir ortak girişimde yer almaktadır.

Küba'da 12 uluslararası ve 9 yerel havaalanı bulunmaktadır. 2016 yılında Fransız konsorsiyumuna verilen José Martí havaalanının tadilatı hayata geçirilmediği için hala beklemektedir.

Ayrıca birkaç Avrupa ve Latin Amerika başkentiyle ve ABD'ye uçuşlar bulunmaktadır.

b. Önemli limanlar, lojistik merkezler, ticaret merkezleri

-Miramar Ticaret Merkezi

Miramar Ticaret Merkezi (MTC), Küba devlet kurumu Cubalse SA ile İsraili bir kuruluş olan Grupo BM arasındaki ortak girişim olan Inmobiliaria Monte

Barreto SA'nın kuruluşudur. Proje, Havana Tasarım Şirketi tarafından, Toronto'daki Eaton Center ve Londra'daki Canary Wharfı da içeren ZP International Inc. ile birlikte tasarlanmıştır. Bu Merkez iki blok halinde düzenlenmiş altı binadan oluşan bir kompleksten oluşmaktadır. Yapı adanın başkentindeki en gösterişli ve zarif yerlerden birinde yer almaktadır. Her binaya bir Küba şehrinin veya dünyadaki önemli bir şehrin adı verilmiştir. Havana'daki Miramar İş Merkezi'ni oluşturan altı binanın alt katlarında önemli ticari acenteler yer almaktadır. Bunların bazıları; Aeroflot Russian Airlines, The Bank of ALBA Havana şubesi, ETECSA Agency, Tulip Finance Inc.,Paradiso Agency, Air Europa, Amadeusit Group S.A., Caribbean Diving Centers, Commercialization of Inks and Graphic Arts S.L., Virgin Atlantic Airways, Basf Dominicana S.A, Cubatur A.V Daiquiri Tours, Cuba Executives Tours şeklinde sıralanabilir.

Bu tesis aynı zamanda büyük öneme sahip başka hizmetler de sunmaktadır: Şöyle ki; Kafeteryalar, Restoranlar, Uzmanlaşmış mağazalar: mücevher, parfümeri, butikler, yiyecek, ayakkabı, giyim vb., PALCO alışveriş merkezi, Kurulu ATM'ler, Telefon kulübeleri ve Diğer servisler gibi yapılara söz konusu ticaret merkezde rastlanılabilir.

-Puerto Habana İş Merkezi

Bu merkezde ofisler, toplantı odaları, depo gibi yerlerin kiralanmasına olanak sağlayan alanlar mevcuttur.

-Pelican İş Merkezi (Zed Mariel)

ZED Mariel serbest bölgesinin ilk açılan yeri olan merkez, ticari telekomünikasyon ofisi, banka, konferans salonu, restoran ve kafeterya dahil olmak üzere çeşitli hizmetlerin halihazırda faaliyette olduğu bir alandır.

c. Yerel lojistik firmalar (Dış ticaret taşımalarında büyük ölçekli taşıma yapan)

S.I.S CUBACONTROL

Cubacontrol S.A. denetim ve danışmanlık hizmetlerinin yanı sıra ithalat, ihracat ve transit kargolar için gümrük komisyoncusu ve nakliye komisyoncusu olarak hizmet vermektedir.

Adres: Conill No.580 and 26, Nuevo Vedado. Havana.Cuba

Tel: (+53) 7 855 5720

Eposta: ccontrol@cubacontrol.com.cu

Web adresi: <https://www.cubacontrol.com.cu/cubacontrol/>

TRANSKARGO

Küba Ulaştırma Bakanlığına bağlı Devlet Ekonomik Teşkilatı'nda, lojistik organizatörü faaliyeti ile resmi 8 Ekim 1993'te kurulmuştur. Yerli ve yabancı müşterilere nakliye hizmeti vermektedir.

Adres: Fabrica street # 54 6th floor and Aspuru street, Old Havana Municipality.Havana.Cuba

Mairym Ortega Carrión. Commercial Director

Eposta: mairym@transcarga.transnet.cu

Tel: (+53) 7698-6497

Web adresi: <https://www.transcarga.transnet.cu/es/nempresa>

AGENCIA PALCO ADUANAL Y TRANSITARIA

PALCO Gümrük ve Nakliye Ajansı, bireylere ve tüzel kişiler için gümrük, nakliye ve mal taşımacılığı hizmeti vermektedir. Yurt dışına, özellikle Panama'ya giden Kübalılar, bu acente aracılığıyla, ithal etmek istedikleri refakatsiz bagajlarını adaya ulaştırabilmektedir.

Bu kuruluş tarafından sağlanan tamamlayıcı hizmetler aşağıdaki gibidir:

- Kapıdan Kapıya İthalat ve İhracat Hizmetleri.

- Malların muayene ve sigorta hizmetleri.
- Hava ve Deniz Taşımacılığı ve Nakliye Hizmetleri.
- İthalat ve İhracat Gümrük İşlemleri.
- Sınır Yetkililerinden İzin ve ibraların alınması.
- Lojistik Danışmanlık ve Taşımacılık Projeleri.
- Konsolidasyon, Dekonsolidasyon ve Nakliye Hizmetleri.

Adres: 11th street between 146 and 148 Cubanacán · Playa. Havana

Telefon: (+53) 72084329

E-posta: marketing@palco.cu

Web sitesi: <http://www.gpalco.com/es/>

SERVICIOS LOGISTICOS INTEGRALES (LOGICUBA)

Şirket Lojistik iş faaliyetinde uzmanlaşmıştır.

Adres: Av. Salvador Allende, No.613, Centro Habana. Havana. Küba

Telefon: (07) 8734033

E-posta: yoandry@logicuba.cu

d. Ülkede faaliyet gösteren -varsa- Türk lojistik firmaları

Şu anda Küba'da faaliyet gösteren bir Türk lojistik şirketi bulunmamakla birlikte, 2020 yılında Asel Trans Shipping Co Ltd Genel Müdürü Romyo Firsatbul, TRANSCARGO'nun doğrudan yetkili resmi acentesi olmak üzere başvuruda bulunmuş olup, halihazırda ASEL TRANS ve Kübalı danışmanlık firması COMAR (MARITIME CONSULTANTS) arasında görüşmeler devam etmektedir.

3. LPI Endeksi Sıralaması (2023 yılı ve 2018 yılı)³

2018 yılı:149

2023 yılı: 133

4. Önemli ticari rotalar (Ülke dış ticaretinde kullanılan ana taşımacılık güzergahları)

1. Cartagena-Mariel,

2. Panama-Mariel

3. Genoa–Barselona-Valencia-Lizbon-Kanada-Mariel

4. Santo Domingo-Santiago de Cuba-Mariel

5. Rotterdam-Mariel

6. Bilbao-Mariel

5. Şangay-Manzanillo

6. Jacksonville-Mariel

7. Everglate-Mariel

8. Santos-Mariel.

5. Ülke ile Türkiye Arasındaki taşıma ücretleri (Kullanılan tüm taşıma modlarına ilişkin kg başı ücretlendirme)

Gemi taşımacılığı: 25 tonluk konteyner için 6.000 \$ (6.000\$/25.000kg=0,24\$)

Hava taşımacılığı: Bulunmamaktadır

Kara taşımacılığı: Bulunmamaktadır.

---

³ [2023 | Logistics Performance Index \(LPI\) \(worldbank.org\)](https://www.worldbank.org)

Demiryolu: Bulunmamaktadır.

6. Dış ticaret taşımalarında lojistik sorunlar (yüksek navlun fiyatları, vize sorunu, frekans az olması vb.)

Şu anda Küba lojistiği, dünya ekonomisinin içinde bulunduğu değişimler nedeniyle büyük zorluklarla karşı karşıyadır. ABD'nin 60 yılı aşkın süredir uyguladığı ambargonun yol açtığı tüm olumsuzluklara karşın ticari ve ekonomik temellere dayalı Küba lojistik sistemi hayatta kalmaya devam etmektedir. Küba devleti son on yılda dünyanın farklı bölgelerindeki çeşitli ülkelerle ticari ilişkileri geliştirmeye devam etmektedir.

Küba yönetimi çok modlu taşımacılığı güçlendirmek üzere bir dizi adım atmıştır. Adaya gelen kargonun büyük bir kısmı konteynerle taşınmakta ve bu amaçla Mariel Limanı terminali özel bir önem verilmiştir. Yine Santiago de Cuba körfezi, Çin'den alınan kredi yardımıyla daha büyük ölçekteki gemilerin yanaşabilmesi için genişletilip, derinleştirilerek modernize edilmiştir.

7. Müşavirlik değerlendirmesi (Lojistiğin ülke ile ikili/transit ticaretimize etkisi, yaşanan lojistik sorunların çözülmesine ilişkin öneriler vb.)

Küba'da ekonomideki piyasa süreçlerinin organizasyonu ve yönetiminde, serbest meslek, tarım dışı kooperatiflerin ve yabancı yatırımların artması gibi yeni üretim biçimleri ekonominin köklü değişiklikler yaşamasına neden olmaktadır. Bilginin hızlı akışını sağlayan modern iletişim teknolojilerinin genişlemesi, ülkede Lojistik alanında hizmet sağlayan endüstrilerin entegrasyon ihtiyacını ortaya koyarken, üretim ve dağıtım zincirinde modernizasyon bir diğer zorunluluk olarak kendini göstermektedir.

Türkiye ve Küba arasındaki taşımacılık ağının temel olarak gemi taşımacılığına bağlı olması, aradaki mesafenin uzun olmasıyla birlikte taşıma süresinin 30-35 güne tekabül etmesi ile ABD yaptırımlarının sonucu olarak ortaya çıkan yüksek taşımacılık maliyetleri iki ülke arasındaki lojistik ağının önündeki engeller olarak ortaya çıkmaktadır.

Öte yandan, haftada dört gün karşılıklı olarak yürütülen İstanbul-Havana yolcu uçağı seferlerinde genel kargo taşınması Küba'ya karşı uygulanan genel ambargo nedeniyle

istisnai durumlar (diplomantik kargo, cenaze vb.) dışında halihazırda yapılamamaktadır. Özellikle gıda içeren gönderilerin herhangi bir ambargo ya da yaptırıma tabi olmadığı ve bu minvalde Küba'nın ithal ettiği gıdanın %20' ye yakınının ABD menşeli olduğu bilinmektedir. Bununla birlikte Küba'ya kargo gönderme talebi bulunan başlıca ülkelerin Türkiye, İtalya ve Rusya olduğu bilgisi edinilmiştir. Küba varışlı kargo taşıyan Fransız ve İspanyol havayolu firmalarının belli başlı kategorilerde (gıda, ilaç, tekstil) kargo taşımalarında herhangi bir zorluk ya da yaptırım ile karşılaşmadıkları, ancak nakit para, makine, canlı hayvan gibi kategorilerde ise belirli kriterler dahilinde taşımacılık yaptıkları öğrenilmiştir. Bununla birlikte THY Havana müdürlüğü ile Küba'daki devlet şirketi arasında Havana'ya gelecek kargonun havalimanındaki uçaktan indirilip gümrüklenebilmesini sağlayacak "Kargo Yer Anlaşması" Şubat 2021 de imzalandığı öğrenilmiştir. Bu itibarla, şu anda kısıtlı miktarda da olsa belli kriterlere uyan kargoların gelmesi için şartların uygun ve Küba varışlı kargoların taşınabilmesi için asgari altyapının da yeterli olduğu göz önünde bulundurulduğunda THY tarafından İstanbul-Havana yolcu uçağı seferlerinde genel kargo taşınması için gerekli adımların atılmasının yararlı olacağı değerlendirilmektedir.